

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ
ВСЕУКРАЇНСЬКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«АСОЦІАЦІЯ АГРОЕКОЛОГІВ УКРАЇНИ»

Міжнародна науково-практична конференція

***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В
АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ***

***ENVIRONMENTAL SAFETY AND BALANCED
NATURE-USE IN AGROINDUSTRIAL
PRODUCTION***

Науковий збірник

КИЇВ

7–8 липня 2020 р.

УДК 63.002.2:504

Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві. Матеріали Міжнародної науко-практичної конференції (м. Київ, 7–8 липня 2020 р.) – К.: ДІА, 2020. – 268 с.

У збірнику представлено матеріали конференції «Екологічна безпека та збалансоване природокористування в агропромисловому виробництві», в яких висвітлено результати досліджень з проблем екологічної безпеки аграрного виробництва у сучасних умовах, збалансованого природокористування, управління агроландшафтами та охорони навколишнього природного середовища тощо.

Матеріали подаються в авторській редакції

©Інститут агроекології і природокористування НААН, 2020

Міжнародна науково-практична конференція
***ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВМУ ВИРОБНИЦТВІ***

Павліченко А.І., Дмитренко О.В. Вапнування як один із докорінних заходів поліпшення екологічного стану ґрунтів	163-166
Палапа Н.В., Гончар С.М. Розвиток сільських територій України – очікуваний вплив угоди про асоціацію з ЄС	166-169
Палій В.М., Скалянський С.А. Розвиток аграрного сектору економіки – запорука продовольчої безпеки держави	169-172
Паляничко Н.І., Данькевич С.М. Еколого-економічні аспекти використання земель лісгосподарського призначення для вирощування біоенергетичних культур	172-176
Пінчук В.О. Емісія азоту з сільськогосподарських угідь України	176-180
Присяжнюк Н.М., Слободенюк О.І., Горчанок А.В. Живлення та трофічні взаємовідносини сазана (<i>Cyprinus carpio L.</i>) у Кременчуцькому водосховищі	180-183
Редько К.Ю., Редько О.В. Підвищення екологічної безпеки України за рахунок використання енергії відновлюваних джерел	184-187
Самойлов О.О., Самойлова І.І. Розвиток підприємницької діяльності у сфері рециклінгу твердих побутових відходів	188-190
Сахарнацька Л.І. Потенціал розвитку туристично-рекреаційного комплексу сільських територій	191-193
Слепченко А.А., Шараєвська Т.А. Еколого-правові засади безпечності кормів в Україні	194-197
Соломаха І.В., Конішук В.В., Ходинь О.Б. Природоохоронні особливості об'єктів смарагдової мережі в межах Дніпровського екокоридору Лісостепу України	198-202

Міжнародна науково-практична конференція
ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВОМУ ВИРОБНИЦТВІ

Стецюк І.М., Тарасюк С.І. Використання ДНК-маркерів з метою збереження біорізноманіття популяцій риб	203-206
Сус Н.П., Бойко А.Л., Цвігун В.О., Бойко О.А. Адаптація рослин-регенератів <i>Humulus lupulus</i> L. до умов закритого ґрунту під дією стимуляторів росту і розвитку	206-208
Тараріко О.Г., Кучма Т.Л., Ільєнко Т.В., Білокінь О.А. Моніторинг дефляційних процесів ґрунтового покриву за даними дистанційного зондування	209-212
Тараріко О.Г., Ільєнко Т.В., Кучма Т.Л., Білокінь О.А. Охорона малих річок в ерозійно небезпечних агроландшафтах	212-215
Теличко Л.П. Вплив агроекологічних технологій на прояв господарсько цінних ознак цукрової кукурудзи	216-218
Тетерук О.Р. Перспективи використання радіоактивно забруднених ґрунтів за рахунок інтродукції павловнії	218-221
Тимочко І.Я. Сучасний стан системи захисних лісових насаджень в агроландшафтах Харківської області	221-225
Туровнік Ю.А., Парфенюк А.І., Терновий Ю.В. Щільність фітопатогенних мікроміцетів в ендоефітній мікобіоті насіння різних гібридів соянишки	225-228
Христецька М.В. Батиметричні дослідження водних джерел озера Світязь	228-232
Цвігун В.О., Дrajнікова А.В. Технологія виробництва ферментних препаратів глюкоамілази	232-234
Цвігун В.О., Мазур С.О., Бойко А.Л., Бойко О.А. Видове різноманіття вірусів рослин томату у агроценозах України	235-237
Чоботько Г.М., Райчук Л.А., Швиденко І.К. Математична модель міграції радіонуклідів на основі ландшафтної підходу з урахуванням радіоекологічно критичних екосистем	237-241

Палій В.М.

*Навчально-науковий інститут бізнесу і менеджменту
м. Харків*

Скалянський С.А.

*Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка
м. Харків*

РОЗВИТОК АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ – ЗАПОРУКА ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

До факторів, що сприяють розвитку АПК відносяться: наявність природних ресурсів, значний науково-освітній потенціал і емний внутрішній продовольчий ринок, а також можливість виробляти екологічно безпечні, натуральні продукти харчування.

Триваючий процес ринкових перетворень та кризова ситуація в глобальному світовому господарстві зумовлюють потребу в глибокому реформуванні всіх підсистем АПК регіонів сучасної України.

Ефективність і стійкість соціально-економічного розвитку продовольчої сфери стають обов'язковими умовами конкурентоспроможності.

У відповідності з метою і призначенням АПК являє собою органічну сукупність взаємопов'язаних галузей національного господарства, об'єднаних своєю ціллю функцією і розвиваються відповідно до конкретних природно- і соціально-географічних особливостей територій. Його інтегруючим ядром виступає продовольчий комплекс, що функціонує в регіонах країни, що спирається на систему сільського господарства, харчової промисловості та продовольчого ринку, орієнтованого на вітальність (забезпечення життєвих фізіологічних потреб), окремої людини, регіону, держави та соціуму в цілому.

У складному комплексі назрілих змін особливе місце належить формуванню ефективно функціонуючого, конкурентоспроможного АПК, від якого багато в чому залежить забезпечення добробуту населення і зміцнення продовольчої безпеки країни.

Науковці стверджують, що фундаментальною основою забезпечення національної продовольчої безпеки та продовольчої незалежності держави в сучасному світі є ефективний і сталий розвиток її агропромислового комплексу, насамперед, його головної сфери - сільського господарства [1]. Саме високо інтенсивне та високоефективне функціонування останнього визначає рівень виробництва аграрної продукції і сировини, а отже - й споживання основних продуктів харчування, від чого залежить здоровий фізичний та психічний розвиток населення. Концепція продовольчої безпеки повинна враховувати об'єктивно існуючі основні суперечності в економічній сфері, сучасний стан та перспективи сталого розвитку економіки України [1].

Продовольча безпека є обов'язковою умовою для збереження суверенітету й незалежності країни, забезпечення сталого соціально-економічного розвитку, формування високого рівня та якості життя населення [2].

За умови посилення держпідтримки, раціонального використання основних факторів виробництва, освоєння інноваційних технологій, підвищення продуктивності тварин, поліпшення менеджменту в підприємствах може бути досягнутий рівень ефективності виробництва, який би забезпечив високий рівень конкурентоспроможності та рентабельності.

Ключовим результатом реформування аграрної сфери національної економіки стало поглиблення процесів агропромислової інтеграції, поява у вітчизняному бізнес-середовищі транснаціональних та транс регіональних інтегрованих утворень, переважно, холдингового типу, активізація процесів створення вертикально- та горизонтально-інтегрованих структур. При цьому зростання рівня концентрації виробництва та капіталу, концентрація земельних та матеріальних ресурсів, підвищений рівень економічної ефективності функціонування інтегрованих об'єднань у порівнянні з іншими групами товаровиробників обумовили диспропорції та зрушення в конкурентному середовищі цільових ринків збуту продукції аграрних підприємств, а також визначили пріоритети розвитку ресурсних ринків.

Імперативний характер інтеграційних процесів в агропродовольчому комплексі обумовлений також географічною прив'язкою харчових

підприємств до агропродовольчих компаній, зважаючи на неможливість диверсифікації їх використання (специфічність активів), високу капіталомісткість і тривалість строків окупності. Форми інтеграції в такі комплекси в різних галузях різні в залежності від географічних особливостей території, розвитку інфраструктури й ресурсного потенціалу [3].

Забезпечення конкурентоспроможності сільськогосподарського виробництва в умовах глобалізації аграрних ринків та фінансової кризи можливо в основному на базі освоєння інноваційних технологій, супроводжуваного паралельним удосконаленням організації виробництва, праці та управління.

Дослідження доводять, що особливу увагу привертає зв'язок продовольчої безпеки з екологічними умовами суспільства, тобто нерозривне та гармонійне поєднання життя людини і природи. Тільки у правильному розподілі природних ресурсів можна отримати корисний ефект, а також забезпеченні населення продовольством, біоенергетикою, і покращенні стану довкілля. Вагомий внесок у дослідження та вирішення проблеми продовольчої безпеки зробила Продовольча та сільськогосподарська організація ООН (ФАО) головною метою якої є ліквідація голоду й покращення харчування населення планети. Досягнення мети передбачається через підвищення продуктивності сільського господарства, лісівництва, рибництва та через справедливий розподіл продовольства. Цей процес повинен супроводжуватись розвитком сільських територій та покращенням життя сільського населення [4].

Отже, розвиток аграрного сектору є основою стабільності та стійкого розвитку нашої країни і її продовольчої безпеки. Задоволення внутрішніх потреб населення у життєвонеобхідних продуктах харчування сприяє зростанню добробуту, економічному, соціальному та екологічному розвитку. Тому, в Україні необхідно розвивати агропромислове виробництво та створювати сприятливі умови для залучення інвестицій. Також, для забезпечення достатнього рівня розвитку агропромислового комплексу важливим завданням держави є підтримка аграрного сектору, фінансове забезпечення економічних реформ, які проводяться у даній сфері.

Міжнародна науково-практична конференція
**ЕКОЛОГІЧНА БЕЗПЕКА ТА ЗБАЛАНСОВАНЕ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ В АГРОПРОМИСЛОВМУ ВИРОБНИЦТВІ**

Список використаних джерел

1. Журавков О.В., Шипов М.В. Економічна роль продовольчої безпеки. Режим доступу: http://www.rusnauka.com/20_PNR_2011/Economics/16_90363.doc.htm
2. Міненко, С. І. (2019). ВАЖЛИВІСТЬ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ В СИСТЕМІ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ. Матеріали конференції II Всеукраїнській науково – практичній Інтернет- конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Пріоритети розвитку міжнародної економічної діяльності країни в умовахглобалізації». м. Полтава
3. Півень А.В. Управління інтеграційною взаємодією в менеджменті підприємств агропромислового виробництва [Текст] / А. В. Півень // Актуальні проблеми інноваційної економіки. - 2019. - № 4. - С. 23-28.
4. Макарчук О.Г. Продовольча та економічна безпека України / О.Г. Макарчук // Науковий вісник Національного університету біоресурсів і природокористування України.–2011.–Вип 168. – С. 242–247.

Паляничко Н.І., д.е.н.

Данькевич С.М.

*Інститут агроекології і природокористування НААН
м. Київ*

**ЕКОЛОГО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ
ЛІСОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ВИРОЩУВАННЯ
БІОЕНЕРГЕТИЧНИХ КУЛЬТУР**

На сьогодні в світі віддається перевага використанню енергії із відновлюваних та альтернативних джерел. З огляду на важливість зазначеного, в Україні потребує вирішення теоретико-методологічна проблема у сфері використання земель лісогосподарського призначення, яка пов'язана з розвитком біоенергетики, а саме вирощування біоенергетичних культур на землях лісогосподарського призначення.

Країни ЄС, стимулюючи розвиток біоенергетики, опираються на Директиву про поновлювані джерела енергії (2009 р.) [1], якою зокрема передбачено, що для повного використання потенціалу біомаси необхідно забезпечувати розвиток нових лісових систем. Цим документом визначено, що зростаючий в усьому світі попит на біопаливо і біоріднини, а